

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **L. K.**, narozena X
bytem X
zastoupena Mgr. Věrou Novákovou, advokátkou
sídlem Vrchlického 802/46, 460 14 Liberec

proti
žalovanému: **Český báňský úřad**,
sídlem Kozí 748/1, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2020, č. j. SBS 15600/2020/ČBÚ-23/1,
takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2020, č. j. SBS 15600/2020/ČBÚ-23/1, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „obvodní báňský úřad“) ze dne 27. 2. 2020, č. j. SBS 21770/2018/OBÚ-04/6. Tímto rozhodnutím obvodní báňský úřad shledal žalobkyni vinnou z přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“), jehož se žalobkyně dopustila tím, že dne 30. 6. 2018 v ranních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikla s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina, na rypadlo K 10000/K74 organizace Severočeské doly a. s., IČO: 49901982, kde je vykonávána obvodním báňským úřadem řádně povolená hornická Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

činnost a kam je vstup zakázán. Za spáchání uvedeného přestupku obvodní báňský úřad podle § 40a odst. 3 písm. a) horního zákona a v souladu s § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložil žalobkyni pokutu 8 000 Kč a současně jí uložil též povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč. Žalobkyně se v žalobě zároveň domáhala toho, aby soud zrušil také zmíněné rozhodnutí obvodního báňského úřadu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně namítala, že došlo k zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčecí doby. Uvedla, že přestupek byl spáchán dne 30. 6. 2018, obvodní báňský úřad neučinil oznámení o zahájení řízení, které by přerušilo běh promlčecí doby a jako první úkon v řízení vydal dne 27. 2. 2019 příkaz. Žalobkyně proti tomuto příkazu podala včasný odpor, čímž došlo k jeho zrušení. Podle žalobkyně má účinky standardního meritorního rozhodnutí, včetně přerušení běhu promlčecí doby, pouze příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, a tím se stal pravomocným a vykonatelným. Žalobkyně upozornila na to, že aktuální právní úprava nepřevzala dřívější § 20 odst. 2 větu poslední zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který stanovil, že je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh doby jeho doručením. Podle žalobkyně není z příkazu č. j. SBS 21770/2018/OBÚ-04/1, patrný den jeho vypravení. Za předpokladu, že by tento byl shodný se dnem jeho vyhotovení, počala by tímto dnem vypravení plynout i nová, jednoletá promlčecí doba, která by uplynula ke dni 26. 2. 2020. Následně vydané rozhodnutí obvodního báňského úřadu nese datum vyhotovení 27. 2. 2020 a den vypravení rovněž nemá vyznačen, nicméně dne 27. 2. 2020 bylo doručeno do datové schránky zmocněnkyně žalobkyně. Z toho lze podle žalobkyně dovodit, že k vydání rozhodnutí došlo po uplynutí jednoleté promlčecí doby, a proto bylo nezbytné řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky. K závěru, podle něhož by jednoletá doba počala běžet doručením příkazu, žalobkyně namítala, že by se jednalo o nepřípustnou analogii rozšiřující podmínky promlčení v neprospěch obviněného, pokud přisuzuje příkazu z hlediska účinků přerušení běhu promlčecí doby zároveň povahu oznámení o zahájení řízení i rozhodnutí o uznání viny ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky. Jakákoli hmotněprávní analogie v neprospěch obviněné osoby je podle žalobkyně v oblasti trestního práva i v rovině správního trestání nepřípustná. Na podporu svého názoru, že příkaz, proti němuž byl podán odpor, nepřerušuje běh promlčecí doby, odkázala žalobkyně na komentář k zákonu o odpovědnosti za přestupky a na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2019, č. j. 20 A 4/2019-72.
3. V předmětné věci rozhodnutí o vině, které by mohlo mít účinky přerušení promlčení podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, bylo dle žalobkyně učiněno až dne 27. 2. 2020. Z uvedeného žalobkyně dovodila, že v jednoleté promlčecí době, která počala plynout dne 1. 7. 2018, nenastala žádná okolnost, jež by běh promlčecí doby přerušila nebo stavěla, a v dané věci tak ke dni 1. 7. 2019 zanikla odpovědnost za přestupek. Zároveň ani rozhodnutí o vině nebylo učiněno obvodním báňským úřadem v době jednoho roku od vydání příkazu, pokud bylo vydáno až dne 27. 2. 2020. Podle žalobkyně tak měl žalovaný řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky.

4. Žalobkyně dále namítala, že shromážděné podklady neumožňovaly správnímu orgánu vydat ve věci meritorní rozhodnutí o uznání viny žalobkyně. Na jejich základě nebylo možné konstruovat jakýkoliv ucelený skutkový děj ve vztahu k žalobkyni jako obviněné osobě, ani řadu údajně přitěžujících okolností, spočívajících v jednání, kterého se měla žalobkyně na místě dopustit. Správní orgán měl k dispozici toliko kusé úřední záznamy o místě a čase zajištění obviněné a dále obecné podklady, z nichž nebylo možné činit jakékoliv závěry o jednání obviněné osoby, natož dovozovat ten nejvyšší možný stupeň společenské škodlivosti předmětného skutku. Ze shromážděných podkladů rovněž nevyplývá, že by jednání žalobkyně bylo mimořádně nebezpečné.
5. Podle žalobkyně se jedná o zjevné porušení zásad presumpce neviny a *in dubio pro reo*, upravených také v § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť obvodní báňský úřad uvedl, že „žalobkyně *neuvedla žádné relevantní skutečnosti, ze kterých by vyplývala pochybnost o zjištění její totožnosti*“. Obviněný přitom není v řízení povinen prokazovat svou nevinu či zpochybňovat závěry, k nimž dospěla policie, kdy nositelem důkazní povinnosti, za dodržení citovaných zásad, je bezvýhradně správní orgán. Podle žalobkyně neprovedl obvodní báňský úřad ve věci žádný přímý důkaz jeho viny, ani neshromáždil propojený, na sebe navazující řetězec důkazů nepřímých, kdy za důkaz vůbec nelze považovat předložení dokladu totožnosti.
6. Žalobkyně považovala postup obvodního báňského úřadu za rozporný s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že úředním záznamem a oznámením o přestupku nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování, tyto slouží jen jako podklad k provádění dokazování. K tomuto odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-49, ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008- 115, a ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73. Podotkla, že správní orgán je povinen vyhledávat a opatřovat si důkazy a podklady pro své rozhodnutí, avšak ve správním řízení nebylo provedeno žádné dokazování, ani výslechem svědků či přehráním videozáznamu.
7. Uvedla, že žalovaným tvrzené ohrožení života a zdraví je nepodložené, neodůvodněné a neprokázané. A i kdyby bylo prokázáno, že jednáním kladeným jí za vinu ohrozila sama sebe, nemůže jí být taková okolnost jakkoli kladena k tíži, jelikož sebeohrožení či sebepoškození nelze v právním řádu České republiky sankcionovat. Rovněž ohrožení života a zdraví ostatních aktivistů a zaměstnanců dolu z provedení dokazování nijak nevyplývá. Z hlediska proporcionality to pak byl naopak klimatický protest, který se uskutečnil v zájmu ochrany života a zdraví, přičemž podle žalobkyně v žádném případě nebyl hrozícím nebezpečí klimatické krize neadekvátní. Podotkla, že by se nejednalo o první případ, kdy by byl takový protest příslušnými orgány shledán legitimním, a že odmítavý postoj k pokračující těžbě hnědého uhlí je v souladu s cíli mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Protestující se snažili upozornit na změny klimatu i s odkazem na ústavně zaručené právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo na svobodu projevu podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a právo na odpor podle čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Závěrem dodala, že počínání účastníků protestu bylo legitimní, kdy naopak nevykazovalo potřebný stupeň společenské škodlivosti ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve svém vyjádření nejprve uvedl, že žalobní námitky jsou shodné s námitkami uplatněnými žalobkyní v odvolání a odkázal na odůvodnění rozhodnutí obvodního báňského úřadu a na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
9. K námitce zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčení doby žalovaný uvedl, že příkaz, jenž je vydán jako první úkon ve věci podle § 90 odst. 1 a § 150 správního řádu, má dvojí povahu. Jednak představuje nepravomocné meritorní rozhodnutí a jednak supluje oznámení o zahájení řízení, neboť obsahuje veškeré náležitosti § 46 odst. 1 správního řádu. Z § 150 odst. 3 správního řádu podle žalovaného jednoznačně vyplývá, že podáním odporu se příkaz ruší, ale v řízení se ze zákona pokračuje. Poněvadž právní řád neumožňuje správnímu orgánu za této situace (znovu) zahájit správní řízení, zrušený příkaz nutně nahrazuje oznámení o zahájení řízení. Žalovaný proto trval na tom, že nová promlčecí doba počala běžet dnem 11. 3. 2019 a uplynula dnem 11. 3. 2020. K jejímu uplynutí však nedošlo, protože obvodní báňský úřad vydal dne 27. 2. 2020 rozhodnutí č. j. SBS 21770/2018/OBÚ-04/6. Podle žalovaného tedy nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek v důsledku uplynutí promlčecí doby.
10. Za nedůvodnou označil žalovaný také námitku neprokázání přestupku, jelikož v rozhodnutí obvodního báňského úřadu je jasně specifikováno jednání žalobkyně a jsou zde uvedeny všechny skutečnosti týkající se předmětného skutku, jakož i následek tohoto jednání specifikovaný místem a časem. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobkyně neuvedla žádnou novou okolnost oproti svým vyjádřením v průběhu celého řízení o přestupku. Z dokladů předložených Policií ČR jednoznačně vyplývá, že žalobkyně byla Policií ČR zadržena na pracovní pláni druhého skrývkového řezu lomu Bílina. Žalobkyně u sebe neměla doklad totožnosti a odmítla součinnost s Policií ČR, následně však sama uvedla své identifikační údaje, na základě kterých byla ztotožněna. Dle žalovaného bylo spáchání přestupku jednoznačně prokázáno. Žalovaný konstatoval, že pro řízení o přestupku platí zásady správního uvážení a volného hodnocení důkazů, proto bylo na obvodním báňském úřadu, aby posoudil nutnost provedení dalších úkonů a zajištění dalších důkazů. V daném případě bylo spáchání přestupku jednoznačně prokázáno a nebylo třeba provádět další důkazní kroky.
11. Žalovaný za nedůvodnou označil také námitku nenaplnění materiální stránky přestupku. Společenská nebezpečnost jednání žalobkyně spočívala v možnosti ohrožení života a zdraví nejen žalobkyně, ale i dalších přítomných aktivistů, jakož i zaměstnanců organizace Severočeské doly a. s., a v neposlední řadě rovněž ve vynuceném odstavení veškeré těžební technologie. Společenskou závažnost jednání žalobkyně nijak nesnižuje skutečnost, že žalobkyně neměla představu o možných dopadech jejího chování. Skutečnost, že si žalobkyně určitých souvislostí, např. možnosti ohrožení života a zdraví nebyla vědoma, neznamená, že k takovému následku nemohlo dojít. Jednáním žalobkyně podle žalovaného došlo rovněž k porušení právem chráněného zájmu na bezpečném a hospodárném dobývání výhradního ložiska, přičemž pojem bezpečné je třeba vztáhnout na bezpečnost a zdraví všech osob v zájmovém území vykonávané hornické činnosti, tedy včetně žalobkyně, která se v době před jejím zadržením nacházela v hranicích vykonávané hornické činnosti, kam je vstup zakázán. K argumentaci žalobkyně, že její jednání podléhalo ochraně práva na svobodu projevu zaručeného čl. 17 Listiny základních práv a svobod, žalovaný uvedl, že odstavec 4 uvedeného článku připouští možnost zákonného omezení svobody projevu, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. V předmětném případě bylo toto právo omezeno tím, že vstup do

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

prostoru lomu Bílina byl na základě zákona zakázán. Právo na svobodu projevu ani právo na příznivé životní prostředí však neopravňují žalobkyni bez jakýchkoli omezení a důsledků zasahovat do práv a svobod jiných osob, zejména v případě, kdy jsou tato realizována na základě řádného povolení vydaného na základě zákona, a ohrožovat přitom jiné ústavně a zákonem chráněné zájmy. Rovněž názor žalobkyně, že jednala v rámci ústavně zaručeného práva na odpor ve smyslu čl. 23 Listiny základních práv a svobod, žalovaný odmítl, neboť není zřejmé, jak by řádně povolené dobývání hnědého uhlí, které je plně v souladu se zákonem, mohlo odstraňovat demokratický řád lidských práv a základních svobod.

Posouzení věci soudem

12. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
13. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda došlo k zániku odpovědnosti žalobkyně uplynutím promlčecí doby.
16. Podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona platí, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“* Za tento přestupek se podle § 40a odst. 3 písm. a) téhož zákona uloží pokuta do výše 15 000 Kč.
17. Z § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že *„[o]dpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby.“* Podle § 30 téhož zákona *„[p]romlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“*
18. Podle § 31 odst. 1 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *„[p]romlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“* Z § 32 odst. 2 písm. b) téhož zákona přitom plyne, že *„[p]romlčecí doba se přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.“*

19. Z § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že „[s]právní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže odpovědnost za přestupek zanikla.“
20. V rozsudku ze dne 17. 9. 2021, č. j. 5 As 75/2019-24, Nejvyšší správní soud konstatoval, že příkaz, proti kterému byl podán odpor, nelze považovat za rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, takovým příkazem však bylo obviněnému oznámeno zahájení řízení ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky (viz bod 26). Stejný právní názor vyplývá také z rozsudku ze dne 7. 4. 2021, č. j. 8 As 109/2020-44, v němž Nejvyšší správní soud opět výslovně uvedl, že příkaz představuje oznámení o zahájení řízení, a přerušení běhu promlčecí doby se tedy váže na jeho doručení. Obdobný závěr obsahuje rozsudek ze dne 7. 10. 2020, č. j. 3 As 48/2018-43.
21. Lze shrnout, že smyslem příkazu jako prvního úkonu v řízení je jednak vyslovení viny obviněného (podmíněné tím, že nebude podán odpor), a jednak samotné sdělení obviněnému, že došlo k zahájení řízení o přestupku. Teprve doručením příkazu se obviněný dozvídá, že je proti němu vedeno řízení o přestupku, a v tomto smyslu je tedy příkaz oznámením o zahájení řízení. Také komentářová literatura hovoří ve prospěch názoru, že „pokud je příkaz prvním úkonem v řízení, tak by se počátek nové promlčecí doby měl odvíjet od okamžiku, kdy se obviněný z přestupku s příkazem seznámil (tedy, kdy se dostal do jeho právní sféry)“ (srov. JEMELKA, L. VETEŠNÍK, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2020. cit. dle Beck-online, § 32). Posuzování běhu promlčecí doby v případech, kdy byl příkaz prvním úkonem v řízení, se tedy má opírat o § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Tím spíše v situaci, kdy je proti příkazu podán odpor, kterým se příkaz (coby rozhodnutí o vině) ze zákona ruší (§ 150 odst. 3 správního řádu) a zůstává pouze oznámením o zahájení řízení, nelze vyvodit jiný závěr, než že okamžikem přerušení běhu promlčecí doby je doručení příkazu ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.
22. V daném případě přitom nelze argumentovat, že soud má s ohledem na zásadu in dubio mitius přistoupit k výkladu příznivějšímu pro pachatele přestupku. Ač by totiž v posuzované věci byla pro žalobkyni příznivější aplikace § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, je zřejmé, že v jiných případech tomu může být naopak. Zákon a jeho ustálený výklad přitom musí v této otázce vzhledem k zásadě právní jistoty směřovat k jednoznačnému závěru. Z úvah o dopadech obou řešení navíc, ač na rozdíl od posuzovaného případu, vyplývá, že většinově příznivější je pro pachatele právě aplikace § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť takový výklad brání tomu, aby si správní orgány „prodlužovaly“ lhůtu k projednání přestupku vydáváním příkazů těsně před jejím uplynutím, nebo nevyvíjely dostatečnou snahu příkaz řádně doručit. Zároveň zajišťuje, že se obviněný z přestupku o tom, že je proti němu vedeno řízení o přestupku (a že v něm byl příkazem shledán vinným), dozví ještě před uplynutím promlčecí doby (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2022, č. j. 6 As 305/2021-37, bod 22).
23. Ze správního spisu soud zjistil veškeré podstatné skutečnosti, které měly vliv na posouzení běhu promlčecí doby. Za počátek běhu promlčecí doby je v tomto případě podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považován den 1. 7. 2018, tedy den následující po dni, kdy byl spáchán přestupek (30. 6. 2018). Od tohoto dne započal běh jednoleté promlčecí doby, neboť se nejednalo o přestupek, za nějž je možné uložit pokutu ve výši alespoň 100 000 Kč. Konec této doby podle § 40 odst. 1 písm. b) správního řádu by bez dalšího připadl na 30. 6. 2019. Dne Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

27. 2. 2019 vyhotovil obvodní báňský úřad příkaz č. j. SBS 21770/2018/OBÚ-04/1. Z doručky je zřejmé, že k jeho doručení došlo dne 11. 3. 2019. Proti příkazu podala žalobkyně dne 15. 3. 2019 odpor. Dnem doručení příkazu, který byl později z důvodu podání odporu zrušen, byla podle § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky přerušena promlčecí doba, neboť příkazem bylo žalobkyni oznámeno zahájení řízení o přestupku. Dnem 12. 3. 2019 tedy počala běžet nová promlčecí doba, jejíž konec připadl na 11. 3. 2020. Obvodní báňský úřad ve věci rozhodl rozhodnutím ze dne 27. 2. 2020, č. j. SBS 21770/2018/OBÚ-04/6, které bylo vypraveno dne 27. 2. 2020. Rovněž neuplynula objektivní tříletá promlčecí doba ve smyslu § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, jelikož žalovaný rozhodl o odvolání proti tomuto rozhodnutí, rozhodnutím ze dne 4. 6. 2020, č. j. SBS 15600/2020/ČBÚ-23/1.
24. Z výše uvedeného je zřejmé, že konec nové promlčecí doby odvozené od doručení příkazu ze dne 27. 2. 2019 připadl na 11. 3. 2020. V průběhu této nové promlčecí doby vydal obvodní báňský úřad rozhodnutí ze dne 27. 2. 2020, jímž shledal žalobkyni opětovně vinnou, a to dne 27. 2. 2020, kdy je podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu odeslal zmocněnkyni žalobkyně elektronicky prostřednictvím datové schránky (vypraveno dne 27. 2. 2020). K vydání dalšího rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, majícího za následek přerušování běhu promlčecí doby a počátek běhu doby nové, tak došlo před uplynutím jednoleté promlčecí doby.
25. Dále se soud zabýval námitkou neprokázání přestupku, neboť podle žalobkyně shromážděné podklady neumožňovaly vydat rozhodnutí o uznání viny.
26. Soud konstatuje, že pro prokázání přestupku je dostačující, pokud spisový materiál obsahuje oznámení přestupku policie a úřední záznam. Z oznámení přestupku je zřejmé, že osoba pod registrací 3/20 v 11:00 hodin dne 30. 6. 2018 v prostoru lomu Bílina u obce Louka u Litvínova, okr. Most neoprávněně vnikla a setrvala v tomto prostoru, čímž se dopustila protiprávního jednání dle § 40 odst. 1 písm. a) horního zákona a neuposlechla výzvy policie k opuštění prostoru, čímž se dopustila přestupku dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Vzhledem k tomu, že žalobkyně odmítla sdělit své identifikační údaje, byla vedena pod registračním údajem 3/20. Z úředního záznamu č. j. KRPU-132986-4/PŘ-2018-040313 vyplývá, že se žalobkyně dostavila na policii a uvedla své jméno, datum narození a adresu trvalého bydliště, čímž byla policií identifikována a ztotožněna. Při ústním jednání konaném dne 3. 10. 2019 žalobkyně nezpochybnila svou identifikaci. Z provedených důkazů přitom přestupkové jednání žalobkyně, podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, bylo prokázáno oznámením přestupku policie, úředním záznamem a výše uvedeným úředním záznamem o sdělení identifikačních údajů žalobkyně. Úřední záznamy jsou konkrétně podklady rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). Avšak jde o takové podklady, které slouží správnímu orgánu spíše pouze k určení směru dokazování. *Podstatné je, aby úřední záznam nebyl jediným „důkazem“ ve vztahu k určité skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci.* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 3 As 155/2016-34. Dřívější obecné judikaturní závěry o absolutní nepřípustnosti úředního záznamu jako důkazu jsou nyní judikaturou vykládány tak, že *podezřelého z přestupku nelze postihnout výhradně na základě úředního záznamu, aniž by byly proti němu jakékoliv jiné důkazy* (srov. rozsudek ze dne 29. 5. 2014, č. j. 10 As 25/2014-48). Soud uzavírá, že žalovaný i v tomto případě rozhodl správně, neměl totiž žádný důvod pochybovat o spáchání přestupku žalobkyní a předmětný záznam je spolu s dalšími podklady (oznámení

o přestupku, úřední záznam) dostatečný k prokázání skutečnosti, že se žalobkyně dopustila projednávaného přestupku.

27. Dále se soud zabýval námitkou žalobkyně, že účastí na předmětném protestu nebyl naplněn materiální znak přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona. Z tohoto ustanovení plyne, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“*
28. K dané problematice se nejednou vyjádřil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že trestnost přestupků se řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se dosud řídila trestnost trestných činů, a proto pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být naplněna i materiální stránka přestupku. Za přestupek je považováno takové zaviněné jednání fyzických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně a zároveň porušuje či ohrožuje zájem společnosti byť i v nepatrné míře. Lze vycházet z předpokladu, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Tento předpoklad by však nenastal za situace, kdy se k jednání, které naplnilo formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V takovém případě by nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku, a jednání by tak nemohlo být za přestupek označeno (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, či ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52).
29. S ohledem na právě uvedené jsou správní orgány povinny zkoumat, zda určité jednání lze označit za přestupek, a zda tedy došlo k naplnění nejen formálního, nýbrž i materiálního znaku přestupku. Za přestupek je považováno zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, přičemž právě v porušení nebo ohrožení společnosti lze spatřovat materiální stránku přestupku. Žalobkyně zpochybňovala existenci materiální stránky přestupku s poukazem na to, že se na místě nacházela jako novinářka a legitimita cílů přinést zprávu o klimatickém protestu se s legitimitou protestu samotného prolíná. Žalobkyně svým jednáním naplnila skutkovou podstatu vytýkaného přestupku ve všech jeho znacích, přičemž nebyly přítomny významné okolnosti, které by vyloučily, aby byl jejím jednáním porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. Významnou okolností nemůže být žalobkyní uváděná skutečnost, že na místě protestu se nacházela pouze jako novinářka, neboť novinářská činnost, jež je do jisté míry chráněna i svobodou projevu zakotvenou v článku 17 Listiny základních práv a svobod výkon, neopravňuje novináře k porušování platných právních předpisů, resp. nezpůsobuje automaticky nenaplnění materiální stránky přestupku.
30. Na základě výše uvedeného soud shledal, že v nyní posuzovaném případě nebyly zjištěny zvláštní okolnosti natolik snižující nebezpečnost přestupkového jednání, že by materiální znak přestupku zcela vymizel. Soud naopak konstatuje, že materiální znak přestupku byl žalobkyní naplněn bez pochybností, neboť žalobkyně vnikla do prostoru důlního díla, čímž ohrozila veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem a zároveň též zájem na ochraně života a zdraví osob. Předmětná námitka tak není důvodná.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. srpna 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce